

NOVA DOBA

Ljubljana

Harčnina: Za Jugoslavijo: mesečno 7 Din, letno 84 Din.
Za inozemstvo: letno 240 Din.
Posamezna številka 1 Din.

Izhaja
v torek, četrtek in soboto.

Redakcija in uprava: Strossmayerjeva ulica 1, prtlj.
Tel. 65.—Rač. p.-č. zavoda 10.666.
Oglasil postalnem ceniku.

Življenje naših v Italiji.

Za božič je izšel odlok, s katerim so odpravili v slovenskih krajih v Italiji takozvane dodatne ure, kjer so učenci nižjih treh razredov še slišali materinski jezik v šoli in sicer dobesedno samo slišali, kajti prepovedano je bilo pisati ali čitati v teh dodatnih urah. Sedaj pa je izšel nov odlok, ki je stopil tudi takoj v veljavo in ki pravi: V ljudskih šolah novih pokrajin, ki niso bile že pretvorjene v smislu člena 260 teksta zakonov za ljudskošolski pouk, odobrenega s kr. odlokom od 22. januarja 1925 št. 432 se doseže pomakniti v višji razred samo na podlagi posebnega izpita iz italijanščine. V to svrhu se bo italijanski jezik v normalnem urniku poučeval v najmanj petih tedenskih urah po načinu, ki ga bo določil kr. šolski skrbnik. Kjer ne bo drugače mogoče, bo le-ta lahko nastavil v to svrhu provizorične učitelje, katerim lahko poveri pouk v več krajih.

Po domače pravi zakon: Slovenski učenci in učenke, ki pohajajo letos še ostale slovenske razrede od četrtega dalje, bodo morali koncem šolskega leta položiti poseben izpit iz italijanščine, sicer bodo morali ponoviti razred. V to svrhu se bo povečalo število tedenskih ur za italijanščino na račun ostalih predmetov.

Pripomnimo samo, da je bil pouk v italijanščini dosedaj poverjen znanim učiteljem-specijalistom in nova odredba je le najlepši dokaz, da vsa dosedanja šolska politika ni prinesla zaželenih uspehov. Z novim odlokom stvar gotovo ne bo šla na boljše, kar se tiče šolskega uspeha, temveč kvečjemu na slabše, ker se bo poveril tudi ta dodatni pouk ljudem, ki ne poznajo ne jezika, ne duše naših otrok.

Z novim odlokom se šolsko vprašanje bistveno ne izpremeni, ker se je že prej vse to praktično izvrševalo, dasi ni bilo zadevnega zakona.

Ker šolske oblasti še niso razposlale okrožnic o dodatnih urah, se praktični pouk po večini še vrši. Le v nekaterih krajih so pregoreči šolski ravnatelji ali premlačni slovenski učitelji samovoljno ustavili ta pouk. Za obisk tega pouka so morali učenci začetkom leta predložiti posebno izjavo. Kako se je to praktično izvršilo je tudi pristno italijanstvo. Danes hočemo omeniti zanimiv slučaj iz Zgonika na

Krasu. Ko so otroci začetkom leta predložili zahtevane izjave, jih učiteljica ni hotela sprejeti, češ, da nima nobenih tozadevnih navodil. Otvoritev šole se je nekoliko zakasnela. Tedaj je večina otrok zopet predložila izjave, le nekateri so pozabili to prvi dan storiti. Drugi dan pa niso hoteli več sprejeti izjave. Zanimivo je sedaj sledeče: Kateri so smeli druge učenke poučevati v slovenščini. Onim 15 pa, ki so zamudili rok, bi moral naznanjevati božjo besedo v italijanščini, ker s tem, da niso predložili izjave, so pokazali, da so Italijani.

A vsega tega italijanskega dela še ni dovolj:

Po javnih lokalih v Trstu so zopet začeli delati sitnosti slovenskim gostom. Tako so fašisti v kavarni »Miramar« že v tretjič pri večernem koncertu zahtevali, da zasvira godba »Giovinezza« in kričali »fora i schavi«. Do osebnih napadov dosedaj še ni prišlo. A kakor se razmere razvijajo v zadnjem času, je tudi tega skoro pričakovati.

Pred kratkim je izdala fašistovska vseučilišna narodna federacija pod geslom »Aleré Flammam« poziv na vse Italijane, da priskočijo na pomoč Italijanom, »ki še ječijo pod tujim jarmom na drugi obali Jadranskega morja«. V otvoritveni seji zbornice je Duce (Mussolini) izjavil, da se morajo spoštovati dogovori, da se pa ne more ustaviti zgodovine narodov. Da se vrši ta zgodovina in da bodo Italijani resnično vredni svojih prednikov, je njihova naloga, skrbeti, da ne izumre italijanski duh Dalmatincev. Najbolj učinkovito sredstvo za to je ustanavljanje knjižnic, ki so danes zaprte radi pomanjkanja knjig.

V imenu Dalmatincev, ki morajo brezmočno zapustiti svojo deželo, kjer so videli tujo soldatesko, kako je uničila beneškega leva na stoletnih stolpih, katerega je čuvala celo Avstrija, simbol pretekle civilizacije in ki ne bi smela več oživet, kličemo mi — pravi poziv — polni vere in prepričanja, da bodo pomagali vsi, ki so preživeli in čutili bol Dalmacije: »Dajte knjige Dalmaciji, dajte ji sredstvo, da ne izumre ljubezen do italijanske domovine v srcih mladih Dalmatincev, dajte jim čutili, da niso prepuščeni samim sebi in z večjo vero in z večjo ljubeznijo bodo lahko nadaljevali boj do zmage, ki jim ne more biti iztrgana.«

je imel, drugače je bil brez nje . . . Oj, nebeška kraljica, milosrdna!

* * *

Nekoč smo brali jagode in naša rajna mati je rekla: »Otroci«, je dejala, »ločiti se moramo, prižgala bi sveče, vsako po rublju, pred svetimi podobami, če bi nas Bog osvobodil!« Šli sta z našo botro in se pogovarjali, kako je v Moskvi vse do tal požgano in kako so Francozi požigali; cerkve so spremenili v konjske hleve — za vse smo vedeli do vasi — da! Potem smo čuli, da je to vse božja kazen, in vsi, ki imajo količjak premoženja, izginejo; da, očka! Blizu nas je bil velik, temen jelov gozd; torej, v tem gozdu so izkopal jame, kjer so se skrivali ljudje, bali so se Francozov. Tudi svoje imetje in premoženje so zakopali; mi nismo imeli ničesar zakopati — kajti bili smo zelo ubogi: mala njivica rži ni zadostovala. Kaj smo vse doživeli, Gospod naš nebeški oče!

Tisti čas, bilo je julija, smo želi žito, sušili, razphali in pripravljali iz njega kašo — vsak dan smo pojedli velik lonec, ljubi očka! Potem smo zastavili vse: naše kožuhe, naše kofane — vse smo znesli k bogatemu kmetu — deset funtov kruha smo dobili — za koliko časa je bilo?

Politika.

p Izid volitev v delavsko zbornico. V pondeljek se je sestel glavni skrutinij za volitve v delavsko zbornico. Glavni odbor je razposlal 75.106 glasovnic, od kojih je bilo 64.456 oddanih volilnim upravičencem. 10.456 jih ni bilo dostavljenih, a 55 se jih je izgubilo. Volitev se je udeležilo 56.717 oseb. Več sto glasov je razveljavljenih. Na posamezne kandidatne liste je odpadlo: 1. Svetek (socijalisti in komunisti) 29.344 glasov in 27 mandatov; 2. Terseglav (slov. kršč. soc.) 15.017 glasov in 14 mandatov; 3. Juvan (neodvisna delavska lista) 8395 glasov in 7 mandatov; 4. Pevec (Bernotovci) 2495 glasov in 2 mandata; 5. Debeljak (radičevci) 1020 glasov a noben mandat. — Tako so dobili socijalisti in komunisti večino.

p Pogajanja v Washingtonu. Jugoslovenska delegacija v Washingtonu je stavila nove predloge za ureditev vojnih dolgov. Ker je državni tajnik Mellon zelo zaposlen v senatu, jih zato še ni mogel proučiti. V pondeljek je bila tretja plenarna seja jugoslovenske in ameriške delegacije. Washingtonski »Evening Star« piše: Jugoslovenska delegacija je predložila na današnji seji obeh komisij v finančnem ministertvu novo ponudbo za ureditev vojnih dolgov v znesku 60 milijonov dolarjev. Ameriška delegacija bo proučila ta novi predlog, čigar podrobnosti še niso objavljene. Današnja ponudba je prišla po celi vrsti konferenc med g. Windsonom in načelnikom SHS delegacije. Beograjska »Reč« piše, da gredo po vesteh iz Washingtona pogajanja za jugoslovensko delegacijo uspešno h kraju. List pravi, da je vlada dobila službeno poročilo od finančnega ministra dr. Stojadinovića, da bo v sredo najvažnejša seja obeh delegacij, na kateri bo ameriški glavni delegat izjavil v imenu svoje vlade, da sprejema jugoslovenske predloge glede ureditve in odplačevanja vojnih dolgov kraljevine Srbob, Hrvatov in Slovencev.

p V vladi se krha. Z Radičevim prihodom v Beograd se bodo najbrže razčistili dosedanj napeti odnosi med radikale in radičevci. Radikali so zavaljo vladne krize hudo v skrbeh, ker še niso našli nadomestila za Radića in radičevce. Njihovo koketiranje na levico

Sokolska maskerada 14. februarja 1926 v Celjskem domu v Celju.

in desnico je bilo doslej brezuspešno. Nobena stranka noče pod sedanjimi razmerami ponuditi radikalom opore. Davidovičevci bi bili voljni podpirati radikali pri izglasovanju budžeta, vendar pa le, če bi bila nova vlada sestavljena brez Pašiča. Zdi se, da se radikalom ni posrečilo, da bi si pridobili del radičevcev za to, da bi glasovali za proračun in proti Stjepanu Radiću. Najnovejši dogodek, ki se v političnih krogih živahno komentira, je razpad ožjega opozicijskega bloka (Davidovič, Korošec, Spašo). S svojim govorom v pondeljek je dr. Korošec pretrgal ožje vezi z ostalimi zavezniki. Davidovič je izjavil, da ne bo nikoli za federalizem ter da se sedanja situacija ne more držati.

p Radić se pripravlja za boj. Minister St. Radić se je v torek v spremstvu svoje soproge Mařenke odpeljal iz Zagreba v Beograd. Popoldne so se vršila v njegovem stanovanju važna posvetovanja o taktiki, s katero naj Radić zavrne radikalsko ofenzivo. Iz dobro podučjenih krogov je dobil poročevalec »Jutra« sledeče informacije: Radić bo takoj po svojem prihodu v Beograd zahteval sejo min. sveta ter bo s svoje strani pričel ofenzivo proti radikalom. Zbranega ima mnogo materijala, s katerim hoče dokazati, da se vršijo pod zaščito radikalske stranke velike korupcije in bo zahteval takojšno remeduro. S to taktično potezo upa Radić prenesti spor na povsem drugo polje, na katerem se čuti jačjega nego radikali. Radić je uverjen, da bo svoje protivnike prisilil h kompromisu, ker bo grozil z najbrezobzirnejšimi razkritji. V njegovi neposredni okolici je sedaj pala beseda: Radikali se varajo, ako menijo, da Radić še enkrat kapitulira. Za sredo je Radić tudi sklical svoj klub, v katerem hoče razčistiti situacijo, ker je gotovo, da del njegovih poslancev koketira z idejo, da za slučaj krize izskoči iz HSS in se udeleži novih kombinacij. V tem mnenju je Radića potrdil tudi članek radikalske »Samouprave«, ki precej prozorno loči njega in njegovo politiko od drugih za sporazum vnetih »Hrvatov«.

Vas. Vereščagin. — E. Š.

Beračica.

(Slika ruskega narodnega življenja.)

— Nebeški oče ne odreci mi svojega nebeškega kraljestva.

— Izhajam, ljubi očka, iz jaro-slavske gubernije, primožila sem se v vladimirsko.

Bila sem nevoljnica Lupireva in še neka mala deklica, ko je prodal Lupirev svoje posestvo neke mu malemu plemenitašu.

Vsi so že pomrli, ljubi očka. Nebeška majka, najsvetejša božja porodnica!

Že z devetim letom sem morala tlačaniti, mesto svoje rajne matere. Oče je dejal: »Mati naj ostane pri otrokih.« Bilo nas je sedem, bedno, težko smo živeli, kakor bi bilo sedaj, se še dobro spominjam.

Tlačanila sem torej in moj rajni oče je delal s konjem tri dni »zanj«, in tri — zase, tako je bilo, ljubi očka! Pisati in brati se nisem učila — kje in kdaj naj bi se — prej tega niso poznali! Šivati sem znala; od svoje rajne matere sem se naučila celo vesti in tkati.

Dandanašnji — ako kdo potrebuje kako srajco — gre tja in jo kupi. Tedaj jo je moral sam tkati, tedaj jo

Oče je izdeloval pesti v gozdu, delal je in jih prodajal v sosednjo vas, od tam je prinesel moke! . . . Bog mu bodi milostiv, sveta božja porodnica!

Gospod Lupirev me je prodal iz rodne hiše, od očete in matere — go-spej Korojedovi; tedaj so še prodajali nevoljnike od očeta in matere — da, tako je bilo življenje! Doma jih je ostalo še šest — jaz sem bila velika, še kot otrok; gospod me je prodal, ker sem razumela nabirati v gozdu vžitne gobe in jagode ter varovati otroke.

O, sveti Nikolaj, česa nisem vse skusila, le Bog zna; stradala in zmrzovala sem, bosonoga sem letala okoli — vendar še živim.

Neka gospodična je bila, ki me je kupila, a me je oddala naprej svoji sestri v Šujo. Tu je bilo šele težavno! Ta sestra je imela hudobnega, lahko-miselnega moža: tepel je svojo ženo in ako je bil pijan, je prijel za bič in tolkel po njej — jaz sem jokala!

Gospodarica je bila plemenita žena, čeprav je bila omožena s pijancem. Imela je sočutje z menoj, očka, njen mož pa je divjal, kadar je bil pijan, za vsako malenkost je koga pretepel, često sem imela črn obraz in s krvjo podplute oči; včasih me boli še sedaj glava vsled njegovih udarcev.

Tedaj še niso kadili cigaret, poznali so samo pipo. Vedno je klical: Akulka, daj mi pipo in pri tem me je tolkel . . . Tako je bilo tedaj očka!

Potem je prevaril svojo ženo: odšel je na Kavkaz in obljubil ženi, da ji pošlje od tam denar; poslal pa ji ni nič, tam je tudi umrl — pač v svinjaku . . .

Prosila sem staro gospodarico — gospodično — naj me vzame zopet k sebi, rajni starši so prosili zame milo. Vzela me je nazaj. Sedem let sem vzdržala, oj, življenje je bilo slabše od vojaškega . . . Gospod Jezus, Kristus, usmili se me, grešnice!

Tudi ona me je prodala . . . kupila me je neka žena Naščokina, krstno ime sem že pozabila. Sedaj sem pripadala vladimirski guberniji, okrožju Perejaslav. Tu sem se omožila z vdovcem. Moj oče je že umrl, pred njegovo smrtjo ga nisem več videla, mater pa še enkrat.

* * *

Ko sem živela v Šuji, sem padla dvakrat v vodo. Nekoč sem prala zelo viharne dne perilo in padla v reko, kako, še sama ne vem. Reka je bila globoka, potapljala sem se in klčala majko božjo. Potegnili so me iz vode in tri mesece sem bolehal.

p Angleži o italijansko-nemškem sporu. Londonski »Daily Telegraph« piše, da so angleški službeni krogi zelo v skrbeh radi konflikta med Berlinom in Rimom, ki se je pojavil baš neposredno pred vstopom Nemčije v Zvezo narodov radi nezmerne Mussolinijevega govora. List pravi, da je angleško stališče glede konflikta nastopno: Samo Dunaj se more zavzeti za nemško manjšino z motivacijo, da ogrožajo razmere na Južnem Tirolskem mednarodni mir. Tudi drugi člani Sveta Zveze narodov bi mogli opozoriti na te razmere. Zadevna inicijativa Nemčije po njenem vstopu v Zvezo narodov ne bi bila zaželjena, ker bi mogla poslabšati nemško-italijanske odnose. Mussolinijev govor pa zahteva na vsak način odgovor nemškega državnega kanclerja ali zunanjega ministra. Eventualen italijanski napad na Avstrijo pa bi druge države smatrale enakovredno nemškemu vpadu v Belgijo l. 1914. Priključitveno vprašanje pa je za sedaj izven območja praktične politike. V zadevi konflikta je imel francoski poslanik daljši razgovor s Chamberlainom.

Kupite in poskusite
Bata čevlje
v samoprodaji
A. Drofjenik,
Glavni trg.

Celjska kronika.

c **REDNI SESTANKI ČLANOV SDS V CELJU** se vrše vsako sredo v klubovi sobi Celjskega doma. Začetek razgovorov in razprav je ob osmih zvečer.

c **Organizacija SDS Celje-okolica.** V četrtek dne 11. t. m. se bo vršila pri Neradu v Gaberju seja odbora organizacije SDS za Celje-okolico. Vseh odbornikov in na zadnjem občnem zboru izbranih zaupnikov dolžnost je, da se seje udeležijo.

c **Plenarna seja občinskega sveta** Dne 3. t. m. vršivša se seja občinskega sveta, ki jo je bila zahtevala koalirana opozicija kot zelo nujno, je bila radi odstranitve opozicije same nesklepčna. Zato sklicuje župan na novo občinsko sejo za soboto dne 13. t. m. Na dnevnem redu je poročilo finančnega in gospodarskega odseka ter pravnega in personalnega odseka. Slučajno še zna priti poročilo kakega drugega odseka.

c **Politična šola v Celju.** Pozivajo se vse kraj. organizacije SDS v celjskem okrožju, da javijo nemudoma tajništvu imena in naslove onih oseb, ki so določene kot gojenci politične šole v Celju. Politična šola se bo vršila 20., 21. in 22. februarja v Celju. Vse krajevne organizacije, ki so že imele redne letne občne zборе, naj

Drugič sem padla v istem letu na drugem kraju v vodo. Bog, usmili se me!

Zdravniki so dejali, da sem si prehladila živce in ne bom rodila otrok. Res nisem imela otrok! Moj mož je imel še od prej devetletno deklico, sam pa tudi še ni bil star, kakih sedemindvajset let.

V Šuji je bilo tudi, ko smo se enkrat peljali na izprehod, čudovito mnogo brusnic. Akulina, je dejala gospodarica, pojdi in naberi jih nekaj! Krasne jagode so bile! Nabrala sem poln predpasnik, gospodarica se je medtem odpeljala, letela sem za vozom, kakih osemnajst vrst, pot mi je tekla curkoma po obrazu. Naproti so mi prišli ljudje. Ali niste videli takega voza, sem vprašala. Ne, so odgovorili. Letela sem še urneje, srce se mi je treslo, tulila sem in letela... Gospodarica je postala tudi nemirna, saj je bil na obeh straneh sam gozd, lepa sicer nisem bila, toda mlada. Gospodarica je krenila po drugi poti in ko sem prisopihala na prsto polje, je bil voz že za menoj.

(Konec pride.)

* * *

Razširjajte „Novo Dobo“!

pošljejo po en prepis zapisnika oblastnemu in okrožnemu tajništvu. Okrožno tajništvo SDS v Celju.

c **Zvišanje plače za nadurno delo.** Prometno ministrstvo je odredilo, da se urede plače za nadurno zaposlenje delavcev pri državnih prometnih institucijah. Ob navadnih dneh dobe delavci za nadurno delo po 50 odstotkov, ob nedeljah in praznikih pa po 100 odstotkov. Nadurno delo pa smejo opravljati le delavci, ki so stari nad 18 let. Odredba je stopila v veljavo s 1. februarjem.

c **Evidenca državnega uradništva.** Ker vlada sama nima točne evidence o svojih uradnikih in uslužbencih, je ukrenila, da se dožene točno število uradnikov. V to svrhu se za vsakega uradnika, oziroma nameščenca uvede osebnik, kateremu se mora priložiti fotografija. Fotografija se mora vsakih deset let zamenjati z novo sliko. Razen tega se v Beogradu ustanovi poseben odsek, ki bo vodil evidenco o vseh uradnikih sploh, pa tudi v posameznih ministrstvih in oblasteh. Vlada upa, da se bo na ta način dognalo točno število uradnikov in njihova kvalifikacija.

c **Znižana vožnja za dijake po železnicah.** Po odredbi prometnega ministrstva dobe dijaki dvakrat na leto znižano vozno ceno na državnih železnicah za tretji razred brzih in osebnih vlakov. Dijaki, ki študirajo v inozemstvu, imajo znižano vožnjo do državne meje, oziroma od državne meje do svojega bivališča.

c **Potni stroški učiteljev.** Učitelji, ki so bili doslej premeščeni na podlagi natečaja, so po dosedanji praksi prejeli naknado potnih stroškov. Sedaj delajo v ministrstvu prosvete na to, da se s to prakso preneha, ker so ugotovili, da je mnogo učiteljev kompetiralo samo, da pridejo do potnih stroškov. Radi tega se bodo v bodoče upoštevale le prošnje kandidatov brez pravice do potnih stroškov.

c **Veljavnost izpričeval meščanskih in oznovnih šol za razvrstitev uradništva.** Ministrstvo prosvete je odločilo z O. N. br. 65.899 dne 15. jan. 1926, da zadostuje v dosego III. uradniške kategorije izpričevalo trirazredne meščanske šole, izdano do 31. oktobra 1925, in da nadalje velja do 31. okt. 1925 izdano izpričevalo osemrazredne osnovne šole v isti namen.

c **Ugodnost za vojne invalide.** Ministrstvo za socialno politiko je poslalo vsem ministrstvom in ostalim državnim uradom razpis, naj se pri nastavljanju novih uradnikov upoštevajo v prvi vrsti vojni invalidi.

c **Poroka.** V ponedeljek 8. t. m. se je poročil v Marijini cerkvi g. Ferdo Herzog, vojaški kapelnik v Tuzli, z gđc. Silvo Vaničevo iz znane Vaničeve rodbine v Celju. Čestitamo!

c **Posestnikom psov.** Na mestnem magistratu leži mnogo pasjih znamk, ne da bi prišli posestniki psov po nje. Opozarjajo se tem potom, da jih nemudoma dvignejo, ker jih čaka sicer občutna kazen.

Za mladinski korzo

nudi otroške lak čevlje po konkurenčni ceni zaloga čevljev
Št. Strašek, Kovaška št. 1.

c **Nesreča pri delu.** V soboto dopoldne se je poškodoval pri žagi gosp. Jarmerja na Mariborski cesti žagar Matevž Guček iz Gaberje. Prijel ga je jermen ter mu težko poškodoval eno roko. Prepeljali so ga v bolnico. Poškodba je bila taka, da so mu morali roko odvzeti. Pri vsem tem pa se je Guček držal zelo hrabro.

c **Mladinski korzo** na letošnji pustni torek (popoldne od 15. do 17. ure v veliki dvorani Celjskega doma) bo srčkan, da nikoli takega. Kako pa tudi ne! Ali ste kdaj mogli napraviti otrokom večje veselje, če ste jim dovolili, da so se za pust malo našemili in razrajali? Kako jim ob taki priliki radostno bije njih nedolžno srce, kako se jim iskre njih jasne oči, in kako ljubko jim gre obrazek na smeh...! Torej, na svidenje! 170

c **II. velika maskerada celjskega Olepševalnega društva** obeta biti vsekakor prireditelj najpriskrajnejšega značaja, saj se pripravljajo nanjo z vso navdušenostjo staro in mlado. Do danes je priglašeni že več skupin izrednih mask ne samo iz mesta, marveč tudi iz krajev celjske okolice.

Razumljivo je to, saj je pustni torek samo enkrat v letu in baš tega dne vse rado pozabi svoje križe in težave ter uživa nekaj uric neskaljenega veselja ter pleše, se zabava in prepeva... 169

c **Nič ni tako skrito...** Dne 25. oktobra so našli v Javorju nad Črno mrtvo Nežo Molar. Komisija je dognala, da je bila nesrečna žrtev zadavljena. Začel se je lov za zločincem, a šele sedaj se je posrečilo orožnikom v Št. Pavlu pri Preboldu prijati slaboglasnega delavca Ivana Pečovnika, kateri dejanje tudi priznava. Oddali so ga v zapore tukajšnjega okrožnega sodišča, da zadevo preišče.

c **Požar.** V torek ob osmih zvečer je iz neznanih vzrokov nastal požar v kozolcu gostilničarja Gajšeka na Spodnji Hudinji, ki je pogorel. Vnel se je že bil tudi hlev, pa se je posrečilo ga rešiti. Škoda še ni dognana. Očevdci, ki so bili prvi na licu mesta, trde, da je začelo goreti na vrh kozolca pod streho, a podrobnosti niso znane.

c **Pred sodiščem.** V torek dne 9. t. m. je stal pred senatom celjskega okrožnega sodišča gosp. Josip Marni, mestni oskrbnik v Celju. Zagovarjati se je imel radi hudodelstva goljufije. Na podlagi izpovedb prič ga je spoznal senat za nekrivega in ga spustilo. Tako se je ta zadeva, katero so nekateri s tako vnemo in doslednostjo razširjali, končala na način, kakor smo ga pričakovali. — Jože Podpečan je nagovoril dva svoja prijatelja in neko žensko, da so podpisali kot poroki na menico tuja imena in dvignili pri »Ljudski posojilnici« denar. Dobil so plačilo za tako dejanje pri celjskem okrožnem sodišču in sicer Podpečan 4 mesece ječe, oba pomagata po 1 mesec in ženska tri tedne ječe.

Sokolstvo.

s **Mednarodna telovadna tekma v Lyonu** se vrši 23. maja 1926. Do 18. januarja je bilo še neodločeno, da-li se udeleži te tekme tudi Jugoslovanski Sokolski Savez. Tega dne pa je starešinstvo JSS definitivno sklenilo, da se te tekme udeležimo. Glavna zapreka za naše sodelovanje pri tekmi je finančno vprašanje. Finančne izdatke bodo krile vse sokolske župe s svojimi posebnimi prispevki, razen tega je dal br. starosta Gangl svoj fond na razpolago za kritje stroškov naše ekspedicije. Bratje, ki se smatrajo sposobnimi za to tekmo, se že marljivo pripravljajo na to. Izbirna tekma se vrši kmalu po glavni skupščini JSS. Pričakovati je, da se bo nahajalo v vrsti onih telovadcev, ki odidejo v Lyon, več onih bratov, ki so tekmovali že pri zadnji mednarodni telovadni tekmi v Ljubljani l. 1922.

s **VII. glavna skupščina Jugosl. Sokolskega Saveza** se vrši sklepom starešinstva JSS v Djakovem dne 14. marca 1926 z obširnimi dnevnimi redom. Dan prej imajo zbor zaupnih načelnikov svojo sejo.

s **Antialkoholno gibanje v jugoslovanskem Sokolstvu.** Savezni zdravniški odsek si je nadel nalogo pričeti z intenzivnim antialkoholnim delom med našim Sokolstvom. Brat dr. Misbo v kratkem doprinesel tožadveni referat in načrte. Na Savezni glavni skupščini se bo v posebni točki dnevnega reda razpravljalo o abstinenčnem pokretu v Sokolstvu.

s **Starejšim bratom!** Prednjački zbor Sokolskega društva v Celju vabi člane, ki se zanimajo za telovadbo v oddelku starejših bratov, na sestanek, ki bo v četrtek dne 11. febr. t. l. ob 18. uri v telovadnici. Na sestanku se dogovore posameznosti. Zdravo! Načelnik.

Ljudska prosveta.

I **Tečaj za slovansko nacionalno kulturo v Krakovu.** V soboto 6. febr. se je na svečan način otvoril tečaj za slovansko nacionalno kulturo v Krakovu, ki je nudi češkoslovaškim, jugoslovanskim in poljskim učenjakom ter parlamentarcem priliko, razpravljati o gospodarskih in kulturnih vprašanjih ter poglobljati misel skupnosti vseh Slovanov ne glede na njihovo državno pripadnost.

I **Mlad slovenski slikar v francoskem tisku.** Pariška »La Revue moderne« omenja v svoji številki od 30. januarja mladega slovenskega slikarja g. Brunona Vavpotiča ter se izraža o njem v laskavih besedah. G. B. Vavpotič je specialist za gledališke dekoracije.

I **Prešernova proslava v Ljubljanskem dramskem gledališču.** V sredo 10. t. m. ob 8. zvečer je bila v ljubljanskem dramskem gledališču Prešernova proslava z zelo pestrim programom. Med drugimi je nastopila tudi nečakinja pokojnega pesnika g. Vida Jerajeva. Na sporedu so bile glasbene in recitacijske točke ter uvodna beseda pesnika Otona Župančiča.

I **Rockefellerjeva mislija v Jugoslaviji.** V Beograd so prispeli dne zastopniki Rockefellerjeve fundacije za Evropo profesor Gand, dr. Misin in dr. Kolin. Pregledali bodo naše zdravstvene zavode in zavode za socialno higijeno v Južni Srbiji. Iz Beograda odpotujejo v Skoplje ter pregledajo vse antimalarične in antituberkulozne postaje v južnih krajih.

I **Razstava »Slovenska žena«.** Pod tem naslovom priredi »Splošno žensko društvo v Ljubljani« s pomočjo drugih ženskih organizacij obsežno razstavo. Razstava se vrši v času velesejma, t. j. od 26. junija do 6. julija t. l. v velikem paviljonu na velesejmskem prostoru. Slovenke hočejo zbrati po možnosti vse, kar je ustvarila pomembnega slovenska žena doslej na kulturnem, socialnem, karitativnem, obrambnem, feminističnem in obrtnem polju ter predložiti to javnosti v obliki razstave. Razstava se deli na dva glavna dela: 1. kulturni, 2. obrtniški del. — Priprave za razstavo »Slovenska žena« segajo že v leta 1913/14, a jih je svetovna vojna prekinila.

Gospodarstvo.

g **Za zvezo Slovenije z morjem.** Mestna občina ljubljanska se je priključila zahtevi, izraženi v resoluciji na zborovanju v Novem mestu za železniško progo Slovenije z morjem po Klodič-Hrvat-Kavčičevem projektu in je o tem svojem sklepu obvestila vse kompetentne centralne faktorje.

g **Jugoslovanski trgovski muzej v Solunu.** Zveza grških in naših producentov in industrijcev je ustanovila trgovski muzej v Solunu. Muzej ima svoje prostore v palači Jugoslovanskega doma v Solunu.

g **Železniški tarifni načrti.** Vse trgovske zbornice so pozvane, da predložijo svoje predloge k novim železniškim tarifnim načrtom. Prometni minister namerava uvesti nekatere olajšave pri izvozu oziroma prevozu živil.

g **Izsuševanje osjeških močvirij.** Okrog Osjeka so daleč naokrog velika močvirja. Ako bi se izsušila, bi pomenjala veliko pridobitev za povečanje poljedelstva. Zadnje čase so razne občine pričele z akcijo, da se zgradi nov velik kanal, po katerem bi se odvajala voda. Na ta način upajo pridobiti okrog 20.000 juter rodovitne prvovrstne zemlje.

g **Znižanje carine za kolonijalno blago.** Generalna direkcija carin je nedavno odredila, da se carina na čaj, kavo in riž, ki se uvažajo preko Gruža ali Sušaka, zniža za 10 odstotkov. Uvozniki morajo ob priliki uvoza v svrhu priznanja te ugodnosti zahtevati, da jim carinarnica v navedeni laki izda posebno potrdilo. Svrha tega znižanja carine je, da bi se promet preko domačih pristanišč povečal.

g **Komercializacija domačih rudniških podjetij.** Minister za šume in rudnike bo predlagal v novem finančnem zakonu določbo, s katero se pooblašča, da v soglasju z ministrskim svetom postavi celo rudniško produkcijo v državnih rudnikih na komercialno bazo, slično privatnim podjetjem. Minister bo v to svrhu zahteval odobrenje, da po lastni uvidevnosti angažira privatno inicijativo in privatni kapital.

g **Poizvaj na našem tržišču** jaje se je zboljšal, ker se je povpraševanje iz inozemstva povečalo. Konzumne države so uporabile v znatni meri svoje rezerve in jim blaga primanjkuje. Nakupne cene v naši državi se giblejo med 1—1'25 Din. Na drobno se prodaja blago: v Ljubljani 2'50—3'25 Din za par, v Mariboru pa 1'50 do 1'75 dinarjev za komad. Vsporedno s povečano proizvodnjo so porasli v naši državi tudi dovozi. Trgovci z jajci se pritožujejo, da jim je zaradi visokih izvoznih carin izvoz zelo otežkočen: zato zahtevajo, da se carine ukinejo vsaj za dobo od meseca januarja do julija, ker jim je sicer onemogočena konkurenca na zunanjih tržiščih.

g Za razpečavanje našega tobaka v inozemstvu. Kakor poročajo iz Beograda, se je Uprava državnih monopolov obrnila na ministrstvo trgovine in industrije z aktom, v katerem prosi naj se ob priložnosti sklepanja trgovinskih pogodb z različnimi državami skuša doseči to, da bo v pogodbe prišla tudi klavzula glede razpečavanja našega tobaka v dotičnih državah. Kakor se trdi, ima Uprava državnih monopolov velike zaloge nerazprodanega tobaka.

g Razpošiljanje tiskovin za udeležbo na Ljubljanskem velesjmu. Te dni bodo naši industriji, obrtniki in trgovci začeli dobivati prijavnice tiskovine za udeležbo na VI. Ljubljanskem vzorčnem velesjmu, ki se bo vršil od 26. junija do 5. julija 1926. Velesjmi so najprimernejši forum za reklamo v velikem stilu in obsegu, za reklamo, ki baš tukaj na teh razstavah more računati na učinkovit odziv. Ljubljanski velesjmi spada med one prireditve, ki vlečejo nase pozornost najširše javnosti v domači državi in inozemstvu. Kogar ne bo tukaj bodo šli preko njega vsi tisti, ki se za to prireditve zanimajo. Življenje je vedno težje, borba za obstanek in napredek vedno ostrejša in mučnejša. Če se v tej borbi prepuščimo onemu nesrečnemu fatalizmu, ki nam je nanesele že toliko škode in če bomo samo peli himne našemu prirodni bogastvu, pa se nikjer pokazali bomo klub temu bogastvu ostali vedno siromaki. Zato je dolžnost vsakega posameznika, da stopi pred javnost s svojimi proizvodi. Cene prostora so letos tako znižane, da ne morejo prav nikogar oplašiti pred razstavitvijo. Malodušnost je najtežje zlo našega časa, zato se je moramo otresti. Torej vsi na plan!

Kino.

k Mestni kino. Od 11. do 13. febr. se predvaja film »Ogenj ljubezni«. Kolosalni filmski roman o ljubezni v 6 zelo napetih dejanjih. Predstave vsak dan ob 8. uri zv.

k Kino Gaberje. Četrtek 11. in petek 12. febr. vidimo sijajno veseligr v 6 dej. v filmu »Gospodična sekretarka«. Igra znamenita Constance Talmadge. Predstave vsak dan ob 8. uri zvečer.

Širom domovine.

š V Zedinjenih državah naturalizirani Jugoslovenci. Po poročilu iz Newyorka je bilo tekom fiskalnega leta od 1. julija 1924 do 30. jun. 1925 podeljeno ameriško državljanstvo 152.457 inozemcem. Prejšnjih državljanov Jugoslavije je dobilo ameriško državljanstvo lani 4697. Črnogorce štejejo še vedno posebej. Teh je bilo naturaliziranih 28. Torej skupno 4725. Število otrok, ki so postali s starši ameriški državljanji, ni razvidno.

š Število in sedeži odvetnikov v Sloveniji. Dne 1. januarja 1925 je bilo v ljubljanski in mariborski oblasti 191 odvetnikov, to je prav toliko kolikor ob začetku leta 1925. Posamni kraji so imeli navedenega dne odvetnikov, kakor sledi: Ljubljana 65, Maribor 31, Celje 16, Ptuj 10, Murska Sobota 9, Novo mesto 7, Dolnja Lendava 5, Kranj 4, Brežice, Kamnik, Kočevje, Konjice, Krško, Radovljica in Slovenska Bistrica po 3, Sv. Lenart v Slovenskih goricah, Ljutomer, Ormož, Slovenjgradec in Šmarje pri Jelšah po 2, Cerkljica pri Rakeku, Češnjice pri Moravčah, Črnomelj, Gornji grad, Gornja Radgona, Kozje, Laško, Litija, Metlika, Rogatec, Sovnica, Škofja Loka in Šoštanj pa po 1. Razen 7, ki so upokojeni višji sodni uradniki, so vsi odvetniki doktorji prava.

š Ljubljanski grad ima danes nad 600 prebivalcev, ki je torej po svojih stanovnikih večji nego mesto Višnja gora, ki šteje okoli 400 oseb. L. 1915. je imela Višnja gora samo 375 prebivalcev. Ljubljanski grad je torej sam zase majhno mesto.

š Razmah radio-postaj. Maribor ima dve javni radio-postaji, pa lepo število zasebnih, katerih lastniki se hvalijo, da njih postaje bolje sprejemajo nego javne. Zanimivo je, da se teh naprav ne poslužujejo samo v zabavne svrhe, ampak so jih stavili v službo pouku in izobrazbi. Tako daje mariborskim ljubiteljem in ljubiteljicam angleškega jezika in kulture neki dunajski profesor z Dunaja pouk v an-

gleščini po radiu in poslušalci so zelo zadovoljni z napredovanjem.

š Poštni dom. V poštnih krogih se je pojavilo zanimanje za zgradbo Poštnega doma, kjer bi imele organizacije dvorano za zborovanje, pisarnico, čitalnico (klubsko sobo) ter druge potrebne prostore, brez katerih je uspešno delo organizacije nemogoče. Poštni dom bi bil v Ljubljani in bi bil shajališče slovenskih poštinih namesčencev, kjer bi dobivali pojasnila, obvestila in nasvete v stanovskih zadevah. V domu bi se gojila družabnost, zlasti v zimskih dneh in večerih, ko bi se v njem prirejale zabave, igre itd. Zveza poštinih organizacij šteje okroglo 1500 članov, ki bodo z združenimi močmi lahko zgradili hišo, ki bo v socialnem in prosvetnem oziru poštnim uslužbencem v ponos.

š Nov brzovlak Zagreb-Split. Direkcija državnih železnic v Zagrebu uvede nov sezonski vlak na progi Zagreb-Split, ki bo v prometu od 15. maja do 30. oktobra. Vlak bo vozil po dnevi in vožnja bo skrajšana za dve uri. Priklopljen mu bo vagon-restaurant, eventuelno tudi odprt salonski vagon, kar bo zlasti ugodno za obiskovalce iz inozemstva, ki si žele ogledati naše kraje. Nočni brzovlak na omenjeni progi bo imel direkten vagon Dunaj-Split.

š Proga Split-Odesa. V Italiji se je pojavila ideja o zgradbi transbalkanske proge Split-Beograd-Bukarešt-Odesa, ki naj bi služila v prvi vrsti okrepitevi italijanske trgovske ekspanzije na Balkanu in bi sodeloval v prvi vrsti italijanski kapital. Bajse se ustanovi tudi v Zagrebu že v kratkem času društvo, ki bo propagiralo zgradnjo te proge. Po tej progi bi šlo vse blago, ki bi je izvažala Italija preko Jugoslavije v Rumunijo, Rusijo in Bolgarsko. Split bi bil torej v neposredni zvezi z italijanskimi pristanišči Ancona, Pescara, Bari in Napoli.

š Sanatorij na Korčuli. Po inicijativi kulturnih društev v Korčuli se je pričela energična akcija za ustanovitev modernega sanatorija z morskim kopalniščem na otoku Korčuli. Projekt je bil te dni predložen v odobrenje ministrstvu za narodno zdravje.

š 14 milijonov dinarjev globe za monopolno upravo. Beogradski podjetnik Milan Wapa je sklenil z upravo državnih monopolov neko pogodbo. Ker uprava monopolov pogodbe ni kolekovala, bo morala plačati 14 milijonov dinarjev globe.

š Tečaj za oficirje trgovske mornarice. Ministrstvo vojne in mornarice otvori v kratkem na pomorski akademiji v Bakru tečaj za oficirje trgovske mornarice. Tečaj se bo odslej vršil vsako leto.

š Zakon o nošenju orožja. Parlamentarni odbor, ki proučava zakon o nošenju orožja, je imel sejo. Notranji minister je privolil, da se ta zakon sprejme. Odbor je novi zakon o nošenju orožja sprejel.

š Prva ženska — načelnica oddelka v državnem uradu. Dosedanji načelnik oddelka za zaščito dece v Sarajevu, Dušan Maksimović, je stopil v pokoj. Minister za socialno politiko je imenoval za njegovo mesto za načelnika oddelka gospo Jeko Šiljak, uradnico imenovanega urada. Gospa Šiljak je prva ženska v Jugoslaviji, ki je postala načelnica oddelka državnega urada.

š Druga emisija novih poštinih znamk. Tekom prihodnjega meseca pride v promet druga emisija novih poštinih znamk, in sicer v vrednosti 2, 3 in 4 Din. Nove znamke so tehnično prav dobro izvršene in bi jih bilo zaradi novega načina tiska zelo težko ponarejati.

š Za ohranitev ministrstva za socialno politiko. Centralni sekretariat delavskih zbornic je poslal ministrskemu svetu, ministrskemu predsedniku, narodni skupščini in posameznim klubom poslancev spomenico, v kateri odločno protestira proti nameravanemu ukinitvenju ministrstva za socialno politiko.

š Število gostov v Opatiji. Lani je bilo v Opatiji 42.723 gostov. Od leta 1922. dalje beležijo na leto narastka 10.000 oseb. Iz Madjarske jih je bilo lani 10.990, iz Avstrije 8545, iz Češko-slovaške 6805, iz Nemčije 5166, iz Italije 4237, iz Jugoslavije 4059, iz Poljske 1200, iz Romunije 558, iz Anglije 272, iz Zedinjenih držav 129, iz Švice 117, iz Francije 97, iz Južne Amerike 58, iz Egipta 49, iz Švedske 13, in drugih

držav 426. Ta statistika najbolj pričra o velikem slovesu, ki ga uživa Opatija po širnem svetu. Prav znaten je poset tudi iz Jugoslavije, ki ima mnogo krasnega morskega brega, a Italijani delajo za Opatijo ogromno reklamo v inozemstvu.

š Mariborska carinska afera. Carinske obtožbe so bile prejšnji teden dostavljene in obsegajo 15 s strojem pisanih strani. Obtoženih je 12 oseb radi zlorabe uradne oblasti po paragrafu 101 k. z., hudodelstva poskušnega napeljevanja k hudodelstvu sokrivde in zlorabe uradne oblasti. Kakor se doznavo so se pričela naenkrat nova raziskovanja, ki bodo bržčas potegnili v proces še nove kompromitirance.

š Leto dni po nedolžnem zaprt. V Sisku je bil pred letom dni umorjen sedemdesetletni stari, trgovec Špeljak. Morilcu pa niso mogli priti na sled. Med osumljenci je bil tudi trgovec Nurković, ki so ga vtaknili v preiskovalni zapor, četudi ni niso mogli dokazati nič pozitivnega. To je ubogega Nurkoviča tako potrla, da je v zaporu zblaznel ter v težkih mukah umrl, zapustivši ženo in dva otroka. Te dni pa je bil v Slavoniji aretiran tovariš razbojnika Čaruge, Prpić »Mali«, ki je pri zasliševanju priznal, da je v družbi s Petrom Carom ubil v Sisku starega Špeljaka. Priznanje je povzročilo v Sisku veliko senzacijo.

Stoletni koledar.

Med pojavi na nebu in meteorološkimi pojavi na zemlji ni vzročne zavisnosti, zlasti ni nobene zveze med luninimi spremembami in vremenom na Zemlji. Zadevna statistika ni mogla ugotoviti nobenih učinkov luninih sprememb na pojave v atmosferi, ki obdaja Zemljo. Ni izključeno, da obstojajo morda zelo neznatni učinki. Če sploh obstojajo, bi jih lahko odkrili še le na podlagi zelo dolgega in skrbnega opazovanja in registriranja. Radi tega moramo zavreči vsak vremenski ključ, tudi ključ, ki nosi ime po slavnem astronomu W. Herschlu. Poudaril pa sem, da bo kljub dejstvu, da taki ključni nimajo nobene podlage in tudi ne nobene praktične vrednosti, ljudstvo še dolgo časa vanje verovalo, zlasti, ker mu ne moremo dati vsaj začasno nič nič boljšega.

Toda koledarji ne prinašajo samo vremenskih ključev, po katerih naj si čitatelj sam preračuni, kakšno bo vreme določenega dne, temveč napovedujejo že v naprej za vse dneve leta vremenske razmere. Opozarjam samo na velike in male pratike, ki bi morale končno docela izginiti že radi tega, ker bi drugi lahko po takih publikacijah sklepali, da je naš narod še docela nepismen. Toda v tem oziru se razmere slabšajo. Mesto ene (stare Blasnikove) pratike imamo sedaj kar dve, eno v Ljubljani, drugo v Gorici.

Iz človeške neumnosti se da pač najbolj kovati denar.

Te vremenske prognoze za vse dneve leta tvorijo takozvani »stoletni koledar«. Ne vem sicer, kaj si misli naš navadni človek pod tem imenom, ako si sploh kaj misli. Bržkone vpliva nanj že sam izraz »stoletni« koledar. Toda v te vremenske prognoze ne veruje samo naš navadni človek, temveč tudi veliki del bolj ali manj izobraženega sveta. Med temi pristaši stoletnega koledarja vlada po večini mnenje, da se te vremenske prognoze nanašajo na stoletno opazovanje in registriranje vremena ob posameznih dnevih leta. Bile bi po njihovem mnenju nekako povprečno vreme na podlagi podatkov enega stoletja in bi predstavljale v teh mejah najbolj verjetno vreme. Ostali pa menijo, da se po sto letih zopet redno povrača enako vreme in da so vremenske prognoze potemtakem vremenski podatki, ki so jih resnično opazili pred enim stoletjem.

Zadnje mnenje nima nikakšne podlage in se mora že radi tega zavreči. Prvo naziranje bi bilo vsaj v bistvu utemeljeno in umestno. Gotovo bi nam podatki večjega razdobja določali povprečne vremenske razmere, ki pa bi bile seveda veljavne le za kraj opazovanja. Nikakor pa ne smemo pozabiti, da bi ti podatki predstavljali le najbolj verjetno vreme, in da ne morejo biti vremenske prognoze v pravem pomenu besede.

Toda tudi to naziranje je faktično neutemeljeno, ker stoletni koledar ni

kakor ne predstavlja povprečnih vremenskih razmer, določenih na podlagi stoletnega opazovanja.

Stoletni koledar prvotno sploh ni bil stoletni koledar in je tak postal le po nesrečnem zaključku.

L. 1654. je dr. Mauritius Knauer, opat v samostanu Langheim na Bavarskem, sestavil neki spis z naslovom »Calendarium Oeconomicum Practicum Perpetuum«. Mi bi rekli »Večni praktični gospodarski koledar«. Koledar je bil predvsem namenjen samostanskemu upravitelju. V njem je veliko gospodarskih naukov. V zvezi s temi vsebuje tudi nekakšna navodila, po katerih naj bi se ugotovilo, kakšno bo vreme, da se s pridom izvršijo razna poljska dela. Knauer je bil namreč prepričan, da vplivajo planeti na vremenske spremembe. Da je taka domneva docela neutemeljena, smo poudarjali v zadnjem članku. Knauer sam ni objavil svojega dela.

Da se prepriča o verjetnosti svojih navodil, je beležil v svojem koledarju dan za dnem skozi vse leto, kakšno je bilo vreme dotičnega dne.

Po njegovi smrti (l. 1664.) je neki Cristoph Hellwig izdal njegov koledar. Pomotoma pa je smatral omenjene Knauerjeve beležke za prognoze in jih kot take tudi navedel v koledarju. Iz trgovskih ozirov pa mu je dal naslov »Stoletni koledar«, ker je bil prepričan, da bodo ljudje rajši kupovali koledar, ki jim služi celo stoletje, kakor koledar za eno samo leto. Ne gre torej za prognoze na podlagi opazovanj in podatkov enega stoletja, temveč za uporabnost koledarja skozi celih sto let.

Koledar je imel uspeh. Doživel je nad 200 izdaj. V razne druge koledarje so prevzeli iz njega vremenske prognoze, da našle so celo pot v koledar, ki ga je izdajala Pruska akademija znanosti v Berlinu.

Toda že l. 1779 je ista akademija sklenila opustiti nadaljno objavo teh vremenskih prognoz, in je utemeljila svoj sklep s sledečo izjavo: »Akademija znanosti smatra za potrebno, da se dosedanje urejevanje koledarja izpremeni, ker ne more dalje dopuščati, da se priprosti in neučen človek zavaja z neosnovanimi vremenskimi prognozami. V nekoristnim navajanjem dni, ki so godni za puščanje krvi, za odstavljanje otrok itd., ter z drugimi takšnimi neumnimi in nezmisljivimi stvarmi. Radi tega je odredila, da izostanejo v bodoče vse te nesmiselnosti iz koledarja.«

Tudi stoletni koledar nima potemtakem nobene podlage, kakor je nima vremenski ključ. Toda ljudstvo hoče vedeti v naprej, kakšno bo vreme. Vse izkušnje, ki jih je človek imel s temi prognozami, ne izdajo nič. On ve morda tudi, da so te prerokbe varljive. Vseeno pa vedno zopet pogleda v koledar, ali bo jutri dež ali sonce. »Ljudstvo hoče biti varano«, pravi že stari rimski pregovor. In radi tega sega tudi rajši po koledarju, ki vsebuje najbolj neverjetne vremenske prognoze, kakor po koledarju, ki mu hoče dati samo koristno in dobro čtivo. S tega stališča razumem, zakaj prinašajo skoro vsi koledarji tako varljivo šaro.

L. C.—I.

Razgled po svetu.

r Dolarsko posojilo rimskokatoliške cerkve v Ameriki. Kakor poročajo iz Newyorka se pogaja bavarska rimsko katoliška cerkev z newyorškimi bankirji glede posojila v iznosu 10 do 30 milijonov dolarjev. Cerkev je ta denar tako nujno potreben, da misli zastaviti za posojilo svoja posestva na Bavarskem.

r Dobri zaslužki. Iz Washingtona poročajo, da je neki poslanec v ameriškem parlamentu povedal, da sta nedavno »kralj avtomobilov« Henry Ford in njegov sin zaslužila v 3 dneh en milijon dolarjev (nad 50 milijonov dinarjev). Če bo zaslužek očeta in sina raste v tej meri, bosta zaslužila po 11 letih vsak po en milijon dolarjev dnevno.

r Velika ladijska nesreča. Na reki Skaldi (Schelde) se je v meglji ameriški parnik »Federal« zaletel s tako silo v angleško ladjo »Astor«, da je bila slednja v hipu presekana. Pri tej nesreči je utonil kapitan, trije mornarji in pilot, pet mož pa je rešil neki belgijski parnik iz ledenih valov.

r Kako elektrika ubija? Pariški vseučiliški profesor Arsonval je pred

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1904. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkvalitetneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojamila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad Kron 25.000.000.—

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

kratkim predaval v akademiji znanosti o škodljivem vplivu, ki ga ima električni tok na človeško telo. Trdi — kakor so trdili že nekateri — da je po njegovih poizkusih smrt vsled električnega toka takorekoč nemogoča ali da vsaj nastopi jako pozno. Večino žrtev električnega toka bi bilo mogoče rešiti, če bi jim pravočasno pomagali; poskusi z umetnim dihanjem morajo trajati vsaj dve uri.

Kako žena nakupuje. Neki nemški časopis za ljudsko psihologijo in sociologijo prinaša referat o psihologiji moderne reklame. Tam se čita o ženi kot nakupovalki nastopno: Mož izda dolar za predmet, vreden 50 centov, ki ga potrebuje. Žena izda 49 centov za predmet, vreden 50 centov, ki ga ne potrebuje. Ženi naprtena štedljivost je včasih veliko vprašanje. Njena nečimernost izda tudi v slabih razmerah nekaj za take stvari, ki niso direktno potrebne za življenje. Trgovinstvo bi se ne bilo tako razvilo, ako bi žena mislila enako kakor mož, ki smatra nakupovanje največkrat za nadležno zadevo, dočim je ženi obiskovanje prodajalca zelo prijetno preganjanje časa. Ženi se mora nuditi znatno širša in podrobnejša naznanila kakor možu. Ona bo tudi dolge reklame pazno čitala, da najde ugodnejši nakup. Dolga časopisna naznanila o priložnostnem nakupu, ki vsebujejo suh seznam blaga s podatki cen, so v glavnem namenjena ženskam.

Rujava boa se je zgubila

v soboto na potu od glavnega trga na Dolgopolje. Pošten najditelj se poziva, da jo odda proti primerni nagradi g. A. Zorku, pisarniškem predstojniku okrajnega sodišča v Celju.

Nikdar

več ne menjam, ampak ostanem stalen odjemalec za sukno v veletgovorni R. Stermecki, Celje ker se letos prodaja modro, zeleno in rdečo, modern ševit 52.—, fini kamgarn 60.—, posebno fini in moderni kamgarni in covercoati 100.— do 300.—. Kdor pride z vlakom, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Trgovci engro cene.

Oglejte si izložbe. 1

Naznanilo*

gospodu Adolfu Putanu, Celje.

S tem Vam naznanim, da sem Vas že predal sodnji radi razžaljenja časti in osebnega napada. Veliko število prič bude dokazalo resnico.

Gjuro Pastici, Celje.

* Za to naznanilo uredništvo ne odgovarja.

Premog iz vseh rudnikov dobavlja in dostavlja na dom
FR. JOŠT, CELJE, Aleksandrova ul. 4

Učenka

iz boljše hiše se sprejme za damsko frizerko. R. GROBELNIK, gledališki frizer, Celje, Glavni trg 17. 3—1

Ugodno se prodaja

radi pomanjkanja prostora takoj: salonska garnitura, kanape in 4 fotelji, vse za 900 dinarjev.

Priporočam se tudi za vsa tapetarska dela
Ivo Jazbec, tapetar, Gaberje pri Celju.

3 Zelo dobro ohranjen 1

pianino

se ugodno prodaja. Naslov v upravi lista.

Učenec

se sprejme pri fotografu
2 JOS. PELIKANU, Celje. 1

Odda se solnčnata meblovana soba

s posebnim vhom. Istotam se sprejme učenec na stanovanje. Kje, pove uprava lista.

Kontorista (-injo)

ki obvlada slovenski in nemški ali srbo-hrvatski in nemški jezik, steno-grafijo in strojepisje in je poleg tega zanesljiv računar, išče za takojšnji nastop podjetje v Celju. Ponudbe v dveh jezikih so nasloviti na upravo lista pod šifro »Zmožen«.

Odda se novo meblovana soba

z električno razsvetljavo in posebnim vhom boljšemu gospodu. Izve se v upravi lista.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Pozor! Pozor!

Ravno došli **moderni svileni modeli.**

Sprejemajo se že tudi **popravila slamnikov**

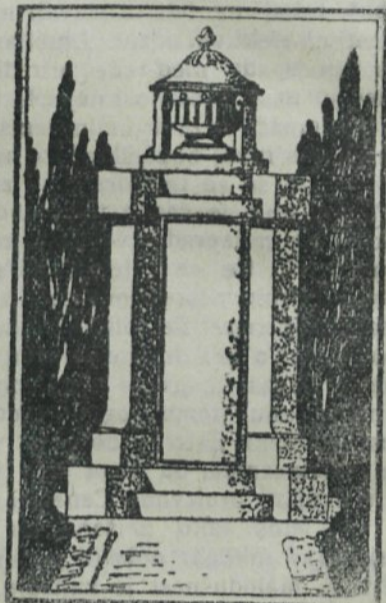
po najnižji ceni. Se priporoča **Franc Cerar, tovarna klobukov, 50 DOMŽALE podružnica CELJE, 3 Gosposka ulica 27.**

Kamnoseška industrijska družba

Razlagova 7 v Celju Razlagova 7
Telefon 67.
Ustanovljena 1906. Lastni kamnolom.

Izdeluje vsakovrstne nagrobne spomenike iz marmorja, granita, sijenita i. t. d., nagrobne plošče in okvirje, garniture za spalne in jedilne sobe, obzidne plošče, mozaik in vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela.

Prodaja tudi na mesečne obroke. Stalno velika zaloga spomenikov od najpreprostejše do najmoderneje oblike. Zatevajte načrte in proračune.

Inserirajte v „NOVI DOBI“!

Delaj, nabiraj in hrani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavb. in kreditni zadr. z om. zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po 6%.
Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Pri naložbi zneska po 20 Din se dobi nabiralnik na dom.
Jamstvo za vloge nad 1 milijon 250.000 Din.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica št. 15.

Čas je denar!

Marijivost, treznost in varčnost, so predpogoj pravosti!

Iz malega tiste velikoi

Tedenski izkaz mestne klavnice o klanju in uvozu od 1. II. do 7. II. 1926.

I m e	Zaklana živina							Uvoženo meso v kg					Opomba	
	Konji	Biki	Voli	Krave	Teletce	Teleta	Svinje	Ovce	Kozički	Govedina	Teletina	Svinjina		Ovce
Dečman Ferdinand			1				2			145	263			
Esih Matija			2				2					132		
Friedrich Ivan						1								
Gorenjak Josip			1	1	1	1	4							
Hohnjec Viktor			1								48			
Janžek Marija						1								
Junger Ludvik				1										
Kroflič Alojz			1							383	162			
Lapornik Ivan				1	1	2								
Leskošek Ivan					1									
Potekal Ludvik						1								
Rebeuschegg Franc			3	3			1			330	616	207		
Reicher Anton				1										
Senica Karl							1				35			
Urbančič Adolf			2				1				204	82		
Voisk Rozalija				1	1									
Zany Viktor				2										
Zavodnik Alojzija			2			3	1				99			
Svetel Ivan										170				
Lebič Fani											57			
Piešivčnik Ana											163	100		
Reberšak Anton							1							
Robek Anton						2	1							
Skoberne Fric							1							
Žumer Josip											48			
Trškan Alojzija											93			Slanine
Perc Karl											81			
Gradt G.							2							
Leskovar							34							Izvoz
Skupno			13	10	4	47	17			645	1868	905		

Kleparstvo, vodovodne inštalacije in naprava strelovodov

Franjo Dolžan

CELJE - Kralja Petra cesta - CELJE

Sprejema vsa dela zgoraj omenjenih strok kakor tudi popravila
Postrežba točna. Cene zmerne. Solidna izvršitev.

25—10